

Patērētāju tiesību
aizsardzības centrs

Prasības rotaļlietām

Izplatītāju pienākumi un atbildība

Vita Visocka
vecākā eksperte
Patērētāju tiesību aizsardzības centrs
Patēriņa preču uzraudzības daļa

Patērētāju tiesību
aizsardzības centrs

Rotaļlietu uzraudzība

- **2014.gads - 56 pārbaudes, 292 rotaļlietu modeļi**
  - bez pārkāpumiem - 2 pārbaudes
  - ar pārkāpumiem - 54 (96%) pārbaudes, 235 (80 %) modeļi
- **2015.gads - 50 pārbaudes, 264 rotaļlietu modeļi**
  - bez pārkāpumiem - 15 pārbaudes
  - ar pārkāpumiem - 35 (70%) pārbaudes, 166 (63 %) modeļi
- **17 atkārtotas pārbaudes**
  - bez pārkāpumiem - 7 pārbaudes
  - ar pārkāpumiem - 10 (59%) pārbaudes
- **Pārkāpumu veidi**
  - CE atbilstības marķējums
  - identifikācija
  - informācija par ražotāju/importētāju
  - brīdinājumi
  - lietošanas instrukcija
  - drošums

Rotaļlietu uzraudzība (modeļu skaits)

Gads	Pārbaudītās rotaļlietas	Bez pārkāpumiem	Ar pārkāpumiem							
			Pārkāpumu veidi							
			Nav CE marķējuma	Nav identifikācijas elementa	Nav ražotāja/importētāja nosaukuma/adreses	Nav brīdinājumu valodā	Nav lietošanas instrukcijas valodā	Nepilnīgi brīdinājumi/lietošanas instrukcijas	Neatbilst būtiskajām drošuma prasībām	
2014	292	57	235	52	5	170	10	77	59	28
2015	264	98	166	41	23	86	12	55	52	2

Patērētāju tiesību
aizsardzības centrs

Normatīvie akti

■ **Ministru kabineta 2011.gada 15.februāra noteikumi Nr.132 “Rotaļlietu drošuma noteikumi”**

■ stājās spēkā 2011.gada 20.jūlijā

(izņemot 2.pielikuma III nodaļas “Ķīmiskās īpašības” prasības (no 2013.gada 20.jūlija))

■ Direktīva:

- Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2009/48/EK (2009.gada 18.jūnijs) par rotaļlietu drošumu

Patērētāju tiesību
aizsardzības centrs

Ministru kabineta 2011.gada februāra noteikumi Nr.132 “Rotaļlietu drošuma noteikumi”

- būtiskās drošuma prasības
- atbilstības novērtēšanas kārtība
- ražotāja, ražotāja pilnvarotā pārstāvja,
importētāja un izplatītāja pienākumi
- tirgus uzraudzības kārtība

Patērētāju tiesību
aizsardzības centrs

Rotaļlieta* -

- Izstrādājums, kas paredzēts, lai ar to rotaļātos bērni, kas jaunāki par 14 gadiem

(*Rotaļlietu drošuma noteikumu 1.7.apakšpunkts*)

!!! Attiecīgais izstrādājums uzskatāms par rotaļlietu, pat ja tas ir paredzēts arī citiem mērķiem, ne tikai rotaļām

* izstrādājumi, kas nav uzskatāmi par rotaļlietām, minēti *Rotaļlietu drošuma noteikumu 1.pielikumā*

■ neattiecas uz šādām rotaļlietām:

- spēļu laukumu aprīkojumu publiskai lietošanai;
- spēļu automātiem publiskai izmantošanai;
- rotaļu transportlīdzekļiem ar iekšdedzes dzinējiem;
- rotaļu tvaika dzinējiem;
- lingām un katapultām

Patērētāju tiesību
aizsardzības centrs

Paredzēts citiem mērķiem ne tikai rotaļām

08.12.2015

Patērētāju tiesību
aizsardzības centrs

Rotaļlietas atļauts laist un piedāvāt tirgū tikai tad, ja

- atbilst vispārējām drošuma prasībām
(Rotaļlietu drošuma noteikumu 7., 8. un 9.punkts)
- atbilst specifiskajām drošuma prasībām
(Rotaļlietu drošuma noteikumu 2.pielikums)
- marķētas ar CE atbilstības marķējumu
  - laist tirgū – pirmo reizi piedāvāt ES tirgū *(Rotaļlietu drošuma noteikumu 1.2.apakšpunkts)*
  - piedāvāt tirgū – pārdot, piegādāt vai citādi izplatīt par atlīdzību vai bez tās *(Rotaļlietu drošuma noteikumu 1.3.apakšpunkts)*

Patērētāju tiesību
aizsardzības centrs

Rotaļlietu drošuma prasības

- nedrīkst apdraudēt lietotāja un trešo personu veselību un drošību

(lietojot paredzētajā vai paredzamajā veidā)

- vērš lietotāju vai pieskatītāju uzmanību uz iespējamo apdraudējumu

Specifiskās drošuma prasības:

- fizikālās un mehāniskās īpašības
- uzliesmojamība
- ķīmiskās īpašības
- elektriskās īpašības
- higiēna
- radioaktivitāte

Patērētāju tiesību
aizsardzības centrs

Standarti

- **EN 71 “Rotaļlietu drošums”**
- **EN 62115 “Elektriskās rotaļlietas – Drošība”**
- **u.c.**
- **CEN/TR 14379 „Rotaļlietu klasifikācija - Vadlīnijas” (ISO 8124-8:2014 „Rotaļlietu drošums – 8.daļa: Vecuma noteikšanas vadlīnijas”)**

Piemērojamie standarti

- **publicētas atsauces ES *Oficiālajā Vēstnesī***
- **dod pieņēmumu par atbilstību *Rotaļlietu drošuma noteikumos* minētajām būtiskajām drošuma prasībām, kuras tie aptver**

Patērētāju tiesību
aizsardzības centrs

Atbilstības novērtēšanas kārtība

Var izvēlēties vienu no atbilstības novērtēšanas procedūrām:

■ **Iekšējo ražošanas kontroli, ja**

- ražotājs izmanto piemērojamus standartus (publicētas atsauces ES OV), kuri aptver visas attiecīgās rotaļlietas būtiskās drošuma prasības

■ **EK tipa pārbaudi un atbilstības tipam procedūru, ja**

- nav piemērojamo standartu;
- piemērojamie standarti nav izmantoti vai izmantoti tikai daļēji;
- piemērojamie standarti publicēti (ES OV) ar ierobežojumu;
- ražotājs uzskata, ka nepieciešama trešās personas veikta pārbaude (rotaļlietas veids, projekts, konstrukcija vai mērķis)

Patērētāju tiesību
aizsardzības centrs

Tehniskā dokumentācija

- izstrādā ražotājs
- ietver visus attiecīgos datus vai norādes par līdzekļiem, kurus ražotājs izmantojis, lai nodrošinātu rotaļlietas atbilstību
- vienā no Eiropas Savienības oficiālajām valodām *
- glabā 10 gadus pēc rotaļlietas laišanas tirgū

EK atbilstības deklarācija

- sagatavo ražotājs
- apliecina, ka ir pierādīta atbilstība prasībām
- ražotājs uzņemas atbildību par rotaļlietas atbilstību
- glabā 10 gadus pēc rotaļlietas laišanas tirgū

* valsts valodā vai citā pieņemamā valodā (ja rotaļlietu iesniedz EK tipa pārbaudei)

08.12.2015

Patērētāju tiesību
aizsardzības centrs

Dokumentācija

Atkarībā no veiktās atbilstības novērtēšanas procedūras:

■ **Ja veikta iekšējā ražošanas kontrole**

- ražotāja vai tā pilnvarotā pārstāvja sastādīta **EK atbilstības deklarācija**
- **testēšanas pārskati** un to līdzekļu apraksts, ar kuriem ražotājs nodrošinājis rotaļlietas atbilstību piemērojamiem standartiem

■ **Ja veikta EK tipa pārbaude un atbilstības tipam procedūra**

- ražotāja vai tā pilnvarotā pārstāvja sastādīta **EK atbilstības deklarācija**
- paziņotās institūcijas izsniegts **EK tipa pārbaudes sertifikāts**

Patērētāju tiesību
aizsardzības centrs

EK atbilstības deklarācija

1. Rotaļlietas **identifikācijas numurs**
2. **Ražotāja** vai tā **pilnvarotā pārstāvja vārds/nosaukums** un **adrese**
3. **Ražotājs uzņemas pilnu atbildību** par deklarācijā norādītajām ziņām
4. **Deklarācijas priekšmets** (rotaļlietas **identifikācija**, iekļaujot pietiekami **skaidru krāsainu rotaļlietas attēlu**)
5. **Apstiprinājums**, ka norādītā **rotaļlieta atbilst** attiecīgajiem **ES tiesību aktiem**
6. **Norādes uz piemērojamiem standartiem** vai **specifikācijām**, attiecībā uz ko tiek deklarēta atbilstība
7. Ja attiecināms, norāda, ka paziņotā institūcija (nosaukums, numurs) ir veikusi noteiktas darbības (darbību apraksts) un izsniegusi sertifikātu (norāda)
8. Papildu informācija
9. EK atbilstības deklarācijas **sagatavošanas vieta, datums, sagatavotāja amats, vārds, uzvārds, paraksts**

CE atbilstības marķējums

- pirms rotaļlietas laišanas tirgū
- uz rotaļlietas, piestiprinātās etiķetes vai iepakojuma viegli saskatāmā, salasāmā un neizdzēšamā veidā

(Mazām rotaļlietām – etiķetē vai lietošanas pamācībā)

!!! Ja iepakotai rotaļlietai CE atbilstības marķējums no ārpusēs nav saskatāms, to uzliek vismaz uz iepakojuma

- tipa, partijas vai sērijas, vai modeļa numurs vai cits identifikācijas elements

- uz rotaļlietas (ja rotaļlietas izmērs vai veids to neatļauj – uz iepakojuma vai dokumentā, kas pievienots rotaļlietai)

- ražotāja un importētāja vārds, nosaukums (firma) vai reģistrētā preču zīme un adrese, kur ar tiem var sazināties

- uz rotaļlietas (ja tas nav iespējams – uz iepakojuma vai dokumentā, kas pievienots rotaļlietai)

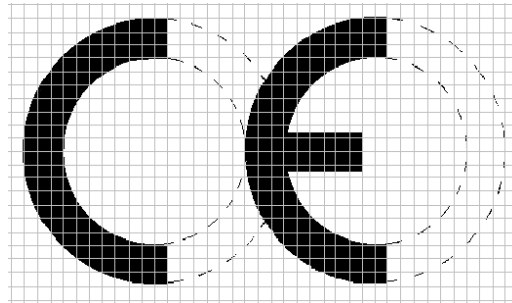

CE atbilstības marķējums

Patērētāju tiesību
aizsardzības centrs

Eiropas Parlamenta un Padomes **Regulas (EK) Nr.765/2008** (2008.gada 9.jūlijs), ar ko nosaka akreditācijas un tirgus uzraudzības prasības attiecībā uz produktu tirdzniecību un atceļ Regulu (EEK) Nr.339/93, 30.pants un II pielikums

- var proporcionāli palielināt vai samazināt
- nedrīkst būt mazāks par 5 mm
- ražotājs uzņemas atbildību par rotaļlietas atbilstību visām *Rotaļlietu drošuma noteikumos* noteiktajām prasībām

!!! Uzliek tikai tiem izstrādājumiem, par kuriem konkrētajos ES saskaņošanas tiesību aktos ir paredzēti noteikumi tās uzlikšanai, un to neuzliek nevienam citam izstrādājumam

Patērētāju tiesību
aizsardzības centrs

Brīdinājumi

Uz rotaļlietas, piestiprinātās etiķetes vai iepakojuma, vai, ja nepieciešams, rotaļlietai pievienotajā lietošanas pamācībā jābūt **viegli saskatāmiem, skaidri salasāmiem, viegli saprotamiem un precīziem brīdinājumiem** un **norādījumiem par drošumu** valsts valodā

- Brīdinājumos ietver **vismaz norādi** par **lietotāja minimālo** vai **maksimālo vecumu** un, ja nepieciešams, norādi par lietotāja spējām, minimālo vai maksimālo svaru un nepieciešamību nodrošināt, lai rotaļlieta tiktu lietota tikai pieaugušo uzraudzībā
- Brīdinājumus sāk ar vārdu «Brīdinājums» vai «Brīdinājumi»
- Brīdinājumiem, kas nosaka lēmumu iegādāties rotaļlietu, jābūt **viegli ieraugāmiem pirms pirkuma izdarīšanas**, arī izdarot pirkumu internetā

!!! Mazām rotaļlietām, kuras pārdod bez iepakojuma, attiecīgajiem brīdinājumiem jābūt piestiprinātiem pie rotaļlietas

Brīdinājumi

Patērētāju tiesību
aizsardzības centrs

- **Atsevišķiem rotaļlietu veidiem izmanto *Rotaļlietu drošuma noteikumu* 4.pielikumā noteiktos brīdinājumus** (sniegto formulējumu)

(aktivitāšu rotaļlietas; funkcionālas rotaļlietas; slidas, skrituļslidas, skrituļdēļi, skuteri un rotaļu velosipēdi bērniem; rotaļlietas lietošanai ūdenī; rotaļlietas pārtikā; aizsargmasku un ķiveru imitācija u.c.)

- **Rotaļlietām, kas varētu būt bīstamas bērniem līdz 36 mēnešu vecumam**

Ⓢ **Brīdinājums “Nav piemērots bērniem, kas jaunāki par 36 mēnešiem (trim gadiem)”**

vai

Ⓢ **Īss norādījums par konkrēto apdraudējumu, kura dēļ noteikts vecuma ierobežojums**

Brīdinājumus uz rotaļlietām nenorāda, ja attiecīgais brīdinājums ir pretrunā rotaļlietas paredzētajam lietojumam, ņemot vērā tās darbību, raksturlielumus un īpašības

- **Atsevišķiem rotaļlietu veidiem izmanto standartā EN 71-1 7.punktā noteiktos brīdinājumus**

(lateksa baloni, šāviņu rotaļlietas, rotaļu pūķi, akustiskās rotaļlietas u.c.)

Patērētāju tiesību
aizsardzības centrs

Marķējuma piemērs

Ražotājs: TOYS FACTORY, Ltd., Ražotnes
iela 1, Pilsēta, Valsts

Importētājs: SIA "Importētājs",
Importētāja iela 1, Rīga, Latvija

Artikula numurs: 0001, EAN
4750000000001

„Sīkas detaļas. Nosmakšanas risks”

Patērētāju tiesību
aizsardzības centrs

Praktiskie piemēri

Patērētāju tiesību
aizsardzības centrs

■ CE marķējums ?

Mazāks par 5 mm!

- identifikācija ✓
- ražotāja nosaukums un adrese —
- importētāja nosaukums un adrese —

■ brīdinājumi ?

Aplis un svītra nav sarkana!
Nav norādījuma par apdraudējumu!

Rotallietā PUZZLE FRESH START

Brīdinājums!

~~Uzmanību!~~ Satur sīkas detaļas! Nosmakšanas risks! Nav paredzēts bērniem līdz ~~48~~ **36** mēnešu vecumam. Pieaugušo ievērošanai - noņemt iepakojuma materiālu un stiprinājums pirms spēlēšanās. Iepakojums nav rotallietā, tamdēļ glabāt bērniem nesasniedzamā vietā. Ražotājs: KĪNĀ. Importētājs: "midex" Sp. z o.o., Polija.

**Nosaukums
un adrese ?**

Adrese?

Symbol wskazujący na selektywne zbieranie sprzętu elektrycznego i elektronicznego

masa netto: 325g

DJ P/N: TN52

Producent: D.J. Toys Enterprise Corp. 12F-2, No. 60-8, Sec 2, Taichung Kang Rd., Taichung, Tajwan

Importer:

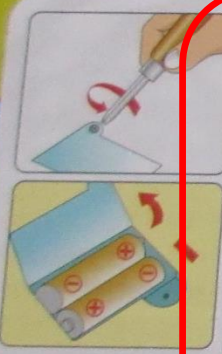

60-319 Poznań, ul. Ptasia 28A

Art. nr TN52

Wyprodukowano w Chinach

Zabawka przeznaczona dla dzieci w wieku powyżej 24 miesiąca życia. Usunąć elementy mocujące zabawkę do opakowania przed oddaniem jej dziecku (niebezpieczeństwo zadławienia, skażenia lub uduszenia). Przestrzega się przed dokonywaniem modyfikacji technicznych zabawki, gdyż może to spowodować jej uszkodzenie. Przechowywać zabawkę w miejscu wolnym od wilgoci, z dala od źródeł wysokiej temperatury, czyścić szmatką z miękkiej tkaniny. Uszkodzona mechanicznie zabawka nie nadaje się do zabawy (niebezpieczeństwo użycia baterii 2x1.5V AA). Baterie fabrycznie zainstalowane. Aby zainstalować lub wymienić baterie należy odkręcić śrubkę zabezpieczającą pokrywę przedziału na baterie. Po zainstalowaniu baterii należy ponownie przykręcić pokrywę. Instalację i wymianę baterii winna dokonywać osoba dorosła. Baterie nieprzewidziane do ładowania nie mogą być ładowane. Baterie przewidziane do ładowania należy przed ładowaniem wyjąć z zabawki, (jeżeli są wyjmowane). Nie należy mieszać ze sobą różnych typów baterii lub nowych i używanych baterii. Baterie przewidziane do ładowania mogą być ładowane jedynie pod nadzorem dorosłych, (jeżeli są wyjmowane). Nie należy mieszać ze sobą różnych typów baterii lub nowych i używanych baterii. Baterie przewidziane do ładowania mogą być ładowane jedynie pod równoważnych. Baterie należy wkładać z zachowaniem prawidłowej biegunowości. Wyczerpane baterie należy wyjąć z zabawki. Nie wolno zwierzać zacisków zasilania. Zaleca się wyłączenie baterii zgodnie z podanym wyżej typem i rodzajem. Jeżeli zabawka nie jest używana przez dłuższy czas należy wyjąć baterie z zabawki, aby zapobiec ich wcześniejszemu wyczerpaniu lub wyciekowi elektrolitu. Nie wrzucać baterii do ognia, gdyż mogą eksplodować. Zabawka może nie działać prawidłowo na skutek niewłaściwie zainstalowanych, słabych lub wyczerpanych baterii. Wyczerpane baterie i zużyte zabawki nimi zasilane należy przekazać do punktu zbiórki (sprzedawca detaliczny, hurtowy, gminne jednostki organizacyjne prowadzące działalność w zakresie odbierania odpadów komunalnych, przedsiębiorstw posiadających zezwolenie na prowadzenie działalności w zakresie odbierania odpadów komunalnych) lub utylizacji zużytego sprzętu elektrycznego lub elektronicznego. Zabrania się umieszczania wyczerpanych baterii i zużytych zabawek na baterie łącznie z innymi odpadami. Składowanie baterii i zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego z innymi odpadami grozi przeniknięciem szkodliwych substancji do gleby, wód powierzchniowych i podziemnych powodując ich niebezpieczne skażenie i zagrożenie dla zdrowia ludzkiego. Gospodarstwo domowe jest pierwszym ogniwem w systemie globalnego recyklingu i odgrywa w nim zasadniczą rolę. Producent zastrzega sobie prawo do zmian technicznych i kolorystyki bez uprzedzenia. Prosimy zachować opakowanie z uwagi na ważne informacje.

- CE marķējums ✓
- importētāja nosaukums un adrese ✓
- identifikācija ✓
- Brīdinājumi, instrukcijas par baterijām ? Nav valsts valodā!
- ražotāja nosaukums un adrese ✓

Warning! Never leave a For safety reasons, please before handing this toys

ZABAWKA WODNA RYBKİ 4 ELEMENTY

OSTRZEŻENIA!
Nieodpowiednie dla dzieci w wieku poniż 3 miesięcy. Przechowywać w miejscu niedostępnym dla dzieci poniżej 3 miesiąca. Usnąć opakowanie przed przekazaniem dziecku zabawki. Opakowanie z tworzywa sztucznego nie jest zabawką. Chronić przed dziećmi. Prosimy zachować tę etykietę, gdyż zawiera ważne informacje.

© Mega Creative. All Rights Reserved
www.megacreative.eu
Producent: Safety Toys Limited 7F., Dah Way Industrial Building 86 Hung To Road, Kwun Tong, Kowloon, Hong Kong
Importer: Euro-Trade Sp. z o.o. Sp. K. ul.Lokietka 155 31-263 Kraków, Poland
Exclusive distributor of Mega Creative
Approved certificate to ISO 9001:2008
Made in PRC - Wyprodukowano w PRC No. P4165

CE

INDEX 292096

5 901350 213810

292096 Mega Creative Rotallieta vannai Zivtinas
Liētot No 3. gadiem !!!
* Nav piemērots bērniem,
kas jaunāki par 3.gadiem
* Satur sīkas detaļas!
* Ražotājvalsts: Ķīna

MADE IN CHINA

ZABAWKA WODNA RYBKİ 4 ELEMENTY

Mega Creative

© Mega Creative. All Rights Reserved
www.megacreative.eu
Producent: Safety Toys Limited 7F., Dah Way Industrial Building 86 Hung To Road, Kwun Tong, Kowloon, Hong Kong
Importer: Euro-Trade Sp. z o.o. Sp. K. ul.Lokietka 155 31-263 Kraków, Poland
Exclusive distributor of Mega Creative
Approved certificate to ISO 9001:2008
Made in PRC - Wyprodukowano w PRC No. P4165

OSTRZEŻENIA!
Nieodpowiednie dla dzieci w wieku poniżej 3 miesięcy. Przechowywać w miejscu niedostępnym dla dzieci poniżej 3 miesiąca. Usnąć opakowanie przed przekazaniem dziecku zabawki. Opakowanie z tworzywa sztucznego nie jest zabawką. Chronić przed dziećmi. Prosimy zachować tę etykietę, gdyż zawiera ważne informacje.

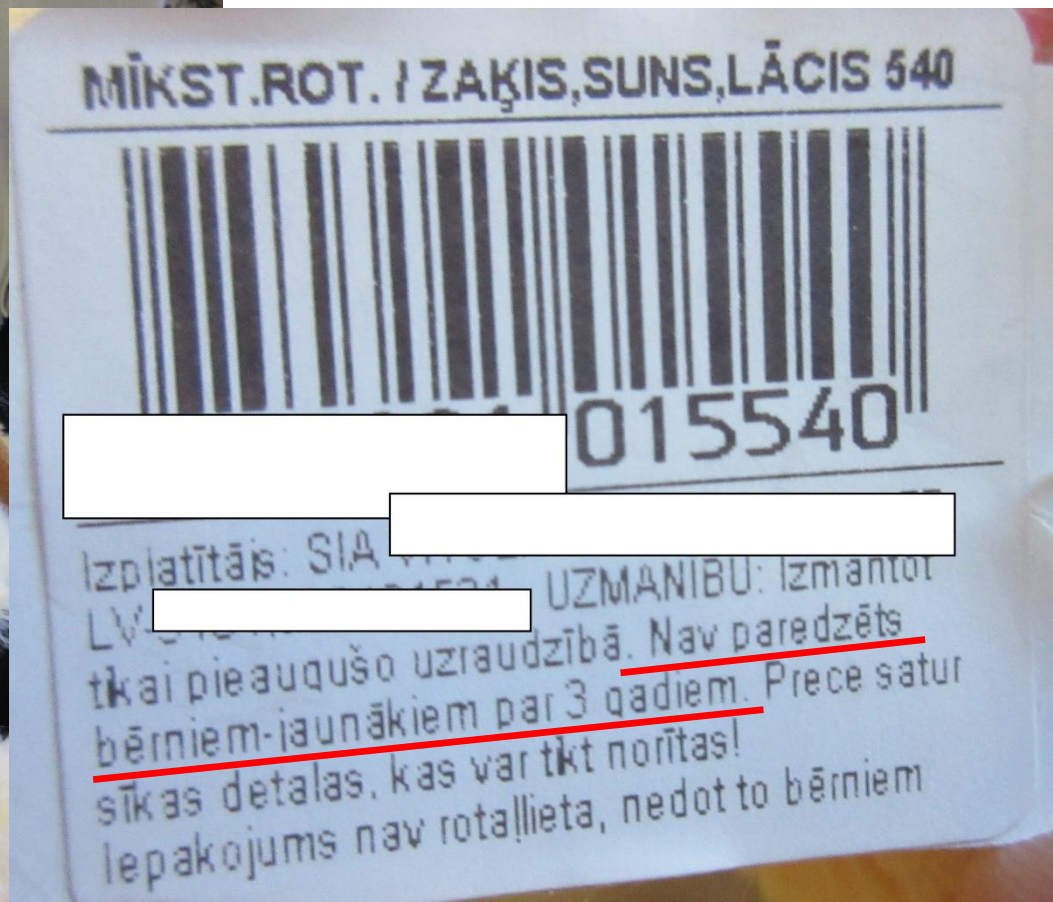
CE

INDEX 292096

5 901350 213810

292096 Mega Creative Rotallieta vannai Zivtinas
Liētot No 3. gadiem !!!
* Nav piemērots bērniem,
kas jaunāki par 3.gadiem
* Satur sīkas detaļas!
* Ražotājvalsts : Ķīna

多种不同款式，让孩子在玩耍中学习各种工程车的功能！

可爱的卡通形象，开发小孩子的学习兴趣，锻炼小孩子的手眼协调能力。

本产品选用最安全、品质最好的塑料原料，
使用无铅无毒的颜料，让宝宝健康成长，更让
父母放心！

专业的设计师根据适龄儿童的成长需要量身定做，
炫丽的色彩，可爱的卡通造型，可以增强宝宝的
好奇心，激发宝宝的感官视觉，让您的宝宝活泼
又聪明！

快乐的小牛

卡通动物工程车

巨力臂车
比您想象的臂力大
十倍，更能帮您完成
更多的工作任务！

混凝土车
专为运送泥土而设计
大的翻桶能力的搅拌器！

产品合格证

产品名称：惯性玩具
产品型号：225-4001
主要材料：塑胶（ABS）
适用年龄：3岁及以上儿童
执行标准：GB6675-2003
生产厂商：汕头市澄海区225玩具厂
工厂地址：汕头市澄海区溪南镇梅浦村南片柵10号
工厂网址：HTTP://WWW.CY225.CN

警告

- 本产品不适合3岁及以下儿童使用。
- 产品含有细小零件，可以产生误食或窒息危险。
- 本产品破损时，请停止使用，玩耍，以免造成伤害。

该包装含有重要信息，必须给予保留。
使用方法：参照包装有关图例说明。

本产品已申请专利，仿冒必究！
图片与实际产品可能有所不同，请以实物为准

EVA塑料地板

全新升级 精彩上市

纹路清晰，色泽鲜艳

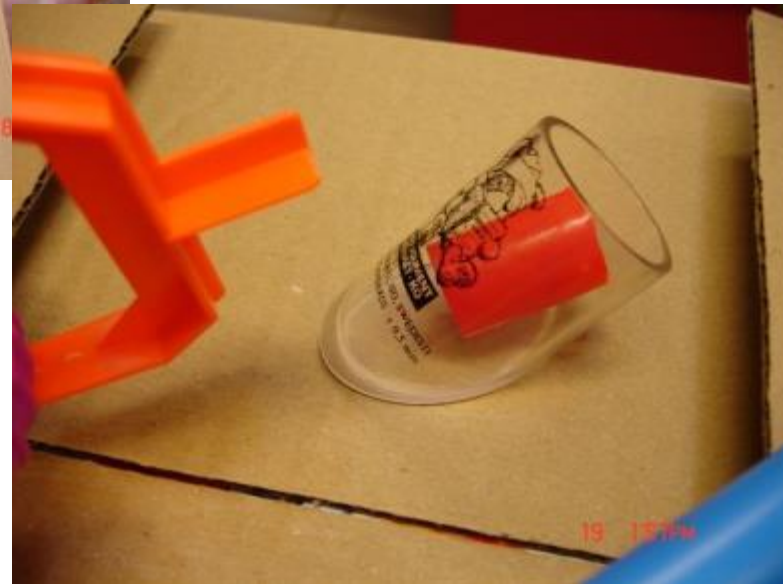
国际认证，品质保证

买了安心，用了放心

厚度
10mm

根据不同的使用场所选择产品，破损处只需替换一小片，经济便利。不同的方式组合会产生意想不到的别致风格效果，DIY动手性100%。优良弹性能缓和跌倒带来的伤害，适合宝宝、老年人，以及成年人健身使用。

28 11:08AM

08.12.2015

Patērētāju tiesību
aizsardzības centrs

08.12.2015

© PTAC Vita Visocka 2015

Patērētāju tiesību
aizsardzības centrs

Izplatītāja pienākumi (1)

Izplatītājs – piegādes ķēdē iesaistīta fiziska vai juridiska persona, kas nav ražotājs vai importētājs un kas piedāvā rotaļlietu tirgū

- ražotājs - fiziska vai juridiska persona, kas ražo rotaļlietu vai kura uzdevumā rotaļlieta tiek izstrādāta vai ražota un laiž šo rotaļlietu tirgū ar savu vārdu vai preču zīmi
- importētājs – fiziska vai juridiska persona, kas ir reģistrēta Eiropas Savienībā un kas laiž rotaļlietu Eiropas Savienības tirgū, importējot to no trešās valsts

!!! izplatītāju uzskata par ražotāju un tam ir ražotāja pienākumi, ja

- rotaļlietu **laiž tirgū ar savu vārdu** vai **preču zīmi**
- **izmaina** tirgū laisto **rotaļlietu** tā, ka tas var **ietekmēt rotaļlietas atbilstību** būtiskajām drošuma prasībām

Patērētāju tiesību
aizsardzības centrs

Izplatītāja pienākumi (2)

- pirms rotaļlieta tiek piedāvāta tirgū, pārlicināties, **ka**
  - Ⓢ **rotaļlieta ir marķēta ar** CE atbilstības marķējumu
  - Ⓢ **rotaļlietai ir pievienota** drošības informācija, lietošanas pamācība un brīdinājumi valsts valodā
  - Ⓢ **rotaļlietai ir** tipa, partijas **vai** sērijas, **vai** modeļa numurs **vai cits** identifikācijas elements
  - Ⓢ ražotājs **ir norādījis uz rotaļlietas savu** nosaukumu (firmu) **vai** reģistrēto preču zīmi **un** adresi, kur ar ražotāju ir iespējams sazināties
  - Ⓢ importētājs **ir norādījis uz rotaļlietas savu** nosaukumu (firmu) **vai** reģistrēto preču zīmi **un** adresi, kur ar importētāju ir iespējams sazināties

Patērētāju tiesību
aizsardzības centrs

Izplatītāja pienākumi (3)

- ja **uzskata** vai ir **iemesis uzskatīt**, ka **rotaļlieta neatbilst** būtiskajām drošuma prasībām, rotaļlietu **nepiedāvā tirgū**, kamēr nav panākta rotaļlietas atbilstība
- ja **rotaļlieta rada risku**, izplatītājs par to **informē ražotāju vai importētāju, kā arī tirgus uzraudzības iestādi**
- **nodrošina**, ka **uzglabāšanas un pārvadāšanas apstākļi** negatīvi **neietekmē rotaļlietas atbilstību** būtiskajām drošuma prasībām
- ja **uzskata** vai ir **iemesis uzskatīt**, ka **rotaļlieta neatbilst** būtiskajām drošuma prasībām, **nodrošina, ka tiek veiktas korektīvās darbības, kas nepieciešamas**, lai panāktu rotaļlietas atbilstību un, ja nepieciešams, rotaļlietu **izņemtu no tirgus** vai **atsauktu to**
- ja **rotaļlieta rada risku**, nekavējoties **informē** tirgus uzraudzības iestādi (detalizēta informācija par neatbilstību un veiktajiem pasākumiem)

Patērētāju tiesību
aizsardzības centrs

Izplatītāja pienākumi (4)

- **sadarboties** ar tirgus uzraudzības iestādi jebkādos pasākumos, lai novērstu apdraudējumu, ko var radīt rotaļlieta
- **sniedz** visu nepieciešamo **informāciju** un **dokumentāciju, lai pierādītu** rotaļlietas **atbilstību** (valsts valodā vai citā pieņemamā valodā)
- **sniedz informāciju**, norādot:
  - ikvienu **komersantu, kas piegādājis** rotaļlietu
  - ikvienu **komersantu, kuram** rotaļlieta **piegādāta**

Informācija jānodrošina – 10 gadus pēc rotaļlietas saņemšanas

Patērētāju tiesību
aizsardzības centrs

Preču izsekojamība

- Marķējums (identifikācija, ražotāja un importētāja nosaukums un adrese)
- Dokumentācija (preču piegādes dokuments, EK atbilstības deklarācija, testēšanas pārskati u.c.)

- !!! **Izplatītājam jākontrolē atbilstība starp rotaļlietu un tai pievienotajiem dokumentiem**
- ! **Vienmēr iegādājieties rotaļlietas no uzticamiem sadarbības partneriem**
- ! **Vienmēr saņemiet no sadarbības partnera preču piegādes dokumentu, kas apliecina preču piegādes un saņemšanas faktu un preču izcelsmi un piederību preču saņemšanas un izsniegšanas vietā**

Patērētāju tiesību
aizsardzības centrs

Uzticams sadarbības partneris

- **reģistrējis saimniecisko darbību**
- **izsniedz preču piegādes dokumentu, kurā norādīts:**
  - Ⓢ **preču nosūtītāja (izsniedzēja) nosaukums (firma) un reģistrācijas numurs vai vārds, uzvārds un personas kods (fiziskai personai)**
  - Ⓢ **preču izsniegšanas vietas adrese**
  - Ⓢ **dokumenta reģistrācijas datums un numurs**
  - Ⓢ **preču saņēmēja nosaukums (firma) un reģistrācijas numurs vai vārds, uzvārds un personas kods (fiziskai personai) un preču saņemšanas vietas adrese**
  - Ⓢ **preču nosaukums, identifikācija (kas ļauj identificēt konkrēto preci), mērvienība un daudzums**

Patērētāju tiesību
aizsardzības centrs

SIA „UZTICAMAIS”

IU „ŠAUBAS”

Patērētāju tiesību

Eiropas Savienības ātrās ziņošanas sistēma (RAPEX)

RAPEX Weekly report listin X

ec.europa.eu/consumers/safety/rapex/alerts/main/index.cfm?event=main.listNotifications

RAPEX - Weekly Notification reports

RAPEX is established as the EU rapid alert system that facilitates the rapid exchange of information between Member States and the Commission on measures taken to prevent or restrict the marketing or use of products posing a serious risk to the health and safety of consumers with the exception of food, pharmaceutical and medical devices, which are covered by other mechanisms.

As of 2010, the system also facilitates the rapid exchange of information on products subject to EU harmonisation regulation and posing a serious risk to the health and safety of professional users as well as on those posing a serious risk to other public interests protected via the relevant EU legislation (e.g. environment and security). Both measures ordered by national authorities and measures taken 'voluntarily' by producers and distributors are reported by RAPEX.

Every Friday, the Commission publishes a weekly overview of the products posing a serious risk as reported by the national authorities (the notifications). This weekly overview gives information on the product, the identified risk and the measures that were taken in the notifying country. The Commission also publishes the list of other countries where the notified product was found on their market and measures were taken. Since 2013, the Commission also publishes notifications on products posing less than serious risk as well as notifications on professional products and on those posing a risk to other public interests protected via the relevant EU legislation (e.g. environment and security).

Subscribe to the RAPEX weekly report reminder to inform you when each week's report is published.

Latest reports

2015	2014	2013	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005	2004
<ul style="list-style-type: none"> Report 48 (published: 04/12/2015) Report 47 (published: 27/11/2015) Report 46 (published: 20/11/2015) Report 45 (published: 13/11/2015) Report 44 (published: 06/11/2015) 	<ul style="list-style-type: none"> Report 35 (published: 04/09/2015) Report 34 (published: 28/08/2015) Report 33 (published: 21/08/2015) Report 32 (published: 14/08/2015) Report 31 (published: 07/08/2015) 	<ul style="list-style-type: none"> Report 22 (published: 05/06/2015) Report 21 (published: 29/05/2015) Report 20 (published: 22/05/2015) Report 19 (published: 15/05/2015) Report 18 (published: 08/05/2015) 	<ul style="list-style-type: none"> Report 9 (published: 06/03/2015) Report 8 (published: 27/02/2015) Report 7 (published: 20/02/2015) Report 6 (published: 13/02/2015) Report 5 (published: 06/02/2015) 								

ALL TOPICS

Patērētāju tiesību

Eiropas Savienības ātrās ziņošanas sistēma (RAPEX)

RAPEX Weekly overview re X

ec.europa.eu/consumers/safety/rapex/alerts/main/index.cfm?event=main.weeklyOverview&web_report_id=1661&selectedTabIdx=1

International cooperation

COSMETICS

Medical devices

« ALL TOPICS

				measures were taken also in: 0
1 A12/1506/15	Sweden	<p>Category: Toys</p> <p>Product: Plastic doll</p> <p>Brand: Zaijin toys</p> <p>Name: Happy Bath - Cute and fun</p> <p>Type/number of model: ZJ223A</p> <p>Batch number/Barcode: 73332842333309</p> <p>OECD Portal Category: 86000000 - Toys / Games</p> <p>Description: Baby doll in pink bathtub with light green taps, made of plastic material and supplied in blister packaging.</p> <p>Country of origin: China</p>	<p>Chemical</p> <p>The plastic legs of the doll contain di-(2-ethylhexyl) phthalate (DEHP) (measured value up to 18 % by weight).</p> <p>According to the REACH Regulation the phthalates DEHP, DBP and BBP are prohibited in all toys and childcare articles.</p>	<p>Voluntary measures: Other</p>
2 A12/1507/15	Malta	<p>Category: Toys</p> <p>Product: Musical toy</p> <p>Brand: Cigioki</p>	<p>Choking</p> <p>The mouthpiece comes off easily, generating a small part which might be swallowed by children, causing choking.</p>	<p>Compulsory measures: Withdrawal of the product from the market</p>

Patērētāju tiesību
aizsardzības centrs

Izplatītāja atbildība (1)

■ neatbilstība marķēšanas prasībām → administratīvā atbildība

■ Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodekss

■ 166.¹² panta pirmā daļa

Preču piedāvāšana vai pārdošana bez normatīvajos aktos noteiktā marķējuma vai ar neatbilstošu marķējumu

- fiziskajām personām no 7 līdz 350 *euro*

- juridiskajām personām – no 30 līdz 700 *euro*

■ 166.¹⁵ panta piektā daļa

Preču piedāvāšana vai realizēšana bez atbilstības apliecinājuma vai apstiprinājuma

- fiziskajām personām no 35 līdz 350 *euro*

- juridiskajām personām – no 70 līdz 1400 *euro*,

konfiscējot šīs preces vai bez konfiskācijas

■ neatbilstība drošuma prasībām → jāsedz testēšanas izdevumi

(Preču un pakalpojumu drošuma likuma 15.panta otrās daļas 2.punkts)

Izplatītāja atbildība (2)

!!! Ja rotaļlietu, rotaļlietas ražotāju un importētāju (ja rotaļlietas ir importētas) nav iespējams identificēt, par rotaļlietas neatbilstību normatīvajos aktos noteiktajām marķēšanas un drošuma prasībām ir atbildīgs izplatītājs

■ **neatbilstība drošuma prasībām → jāsedz testēšanas izdevumi**

! Administratīvā atbildība

■ **Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodekss**

- 166.⁹ panta trešā daļa

Drošuma prasībām neatbilstošu preču ievietošana tirgū, piedāvāšana vai pārdošana

- fiziskajām personām no 35 līdz 700 *euro*
- juridiskajām personām – no 280 līdz 14000 *euro*,

konfiscējot šīs preces vai bez konfiskācijas

Patērētāju tiesību
aizsardzības centrs

Izplatītāja atbildība (3)

!!! Ja rotallietu, rotallietas ražotāju un importētāju (ja rotallietas ir importētas) nav iespējams identificēt, par rotallietas neatbilstību normatīvajos aktos noteiktajām marķēšanas un drošuma prasībām ir atbildīgs izplatītājs

■ **neatbilstība drošuma prasībām, kā dēļ tiek nodarīts kaitējums cilvēka dzīvībai, veselībai vai personas mantai → jāsedz testēšanas izdevumi, administratīvā atbildība vai**

! Kriminālatbildība

■ **Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodekss**

■ 166.⁹ panta trešā daļa

■ **Krimināllikums**

■ 203.pants

Preču drošuma prasību neievērošana, kā rezultātā radīts būtisks kaitējums patērētāja veselībai, viņa mantai vai dabas vīdei

- brīvības atņemšana uz laiku līdz diviem gadiem vai
- īslaicīga brīvības atņemšana vai
- piespiedu darbs vai
- naudas sods

! **Jāatlīdzina zaudējumi cietušajai personai**

(Likums "Par atbildību par preces un pakalpojuma trūkumiem" 5.panta pirmā un trešā daļa)

Patērētāju tiesību
aizsardzības centrs

Izplatītāja atbildība (4)

■ **informācijas nesniegšana/likumīgo prasību nepildīšana → administratīvā atbildība**

■ **Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodekss**

■ 175.⁹ pants

Personas rīcībā esošās informācijas nesniegšana noteiktā termiņā vai apjomā vai nepatiesas informācijas sniegšana, kā arī uzraudzības iestādes likumīgo prasību vai lēmumu nepildīšana

- fiziskajām personām līdz 700 *euro*

- juridiskajām personām – no 70 līdz 14000 *euro*

■ **korespondence - uz komercreģistrā ierakstīto komersanta juridisko adresi**

(Komerclikuma 12.panta ceturtā daļa)

Juridiskās adreses maiņa piesakāma ierakstīšanai komercreģistrā

Korespondences pāradresācija piesakāma VAS “Latvijas Pasts”

Patērētāju tiesību
aizsardzības centrs

Noderīgas adreses (1)

- **Latvijas Republikas tiesību akti**
www.likumi.lv
- **Eiropas Savienības tiesību aktu datu bāze „EUR-Lex”**
<http://eur-lex.europa.eu/homepage.html?locale=lv>
- **Eiropas Savienības ātrās ziņošanas sistēma (RAPEX)**
<http://ec.europa.eu/consumers/safety/rapex/alerts/main/index.cfm?event=main.listNotifications>
- **Eiropas Biznesa reģistrs**
<https://www.lursoft.lv/lv/eiropas-biznesa-registrs>
- **Piemērojamie standarti** (publicēti ES OV)
  - Direktīva 2009/48/EK par rotaļlietu drošumu
http://ec.europa.eu/growth/single-market/european-standards/harmonised-standards/toys/index_en.htm
- **Latvijas Nacionālās standartizācijas institūcijas „Latvijas standarts” (LVS) standartu katalogs**
<https://www.lvs.lv/products/index>

Patērētāju tiesību
aizsardzības centrs

Noderīgas adreses (2)

■ **Ekspertu grupas par rotaļlietu drošumu izstrādātie vadlīniju dokumenti**

http://ec.europa.eu/growth/sectors/toys/safety/guidance/index_en.htm

- Par Direktīvu 2009/48/EK par rotaļlietu drošumu
- Par tehnisko dokumentāciju
- Nr.4 – par «pelēkās zonas» izstrādājumiem (vai izstrādājums ir/nav rotaļlieta)
- Nr.6 – par «pelēkās zonas» izstrādājumiem (leļles: rotaļlietas vai pieaugušiem kolekcionāriem)
- Nr.11 – par rotaļlietu klasifikāciju (bērniem līdz 3 gadiem vai no 3 gadiem)
- u.c.

- EK atbilstības deklarācijas paraugs

Patērētāju tiesību aizsardzības centrs

Vita Visocka
Patēriņa preču uzraudzības daļa
Brīvības iela 55, Rīga
Tālr. 67388639
Vita.Visocka@ptac.gov.lv